

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Güvenlik bürokrasisi, koruculuk sistemi ve kamu gücünün suç faaliyetlerinde kullanıldığına ilişkin iddiaların araştırılması, bu alandaki denetim mekanizmalarının incelenmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Kamuoynuna yansıyan haberlerde, Diyarbakır'da aralarında bir emniyet amiri ile köy korucularının da bulunduğu 13 kişi hakkında çıkar amaçlı suç örgütü kurdukları iddiasıyla dava açıldığı belirtilmiştir. İddianamede söz konusu kişilerin haklarında yakalama kararı bulunan yurttaşlara ulaştıkları, kendilerini polis, istihbarat görevlisi, JİTEM mensubu veya muhbir olarak tanıttıkları, elde ettikleri bilgiler üzerinden tehdit ve şantaj yoluyla menfaat temin ettikleri ileri sürülmektedir.

Söz konusu iddialar yalnızca belirli kişilerin yargılandığı bir ceza dosyası olarak değerlendirilemez. Dosyada adı geçen kişiler arasında emniyet mensupları ve korucuların bulunması, güvenlik bürokrasisi içerisindeki denetim mekanizmaları, kamu gücünün kötüye kullanılması ve koruculuk sisteminin yarattığı yapısal sorunlar konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Türkiye'de özellikle bölgede son kırk yıl boyunca güvenlik politikaları çerçevesinde oluşturulan koruculuk sistemi ve çeşitli gayriresmî güvenlik ağları, çok sayıda hak ihlali iddiasının merkezinde yer almıştır. Faili meçhul cinayetlerden zorla kaybetmelere, işkence iddialarından kaçakçılık ve uyuşturucu ticaretine kadar birçok olayda kamu görevlileri, korucular ve çeşitli silahlı yapılar arasındaki ilişkiler kamuoyunda tartışılmıştır. Ancak bugüne kadar bu iddiaların önemli bir bölümü etkili ve bağımsız biçimde araştırılmamış, cezasızlık algısı giderek derinleşmiştir.

Susurluk süreciyle görünür hale gelen devlet içindeki hukuk dışı yapılanmaların ve çıkar ilişkilerinin tüm boyutlarıyla açığa çıkarılmamış olması, benzer iddiaların farklı biçimlerde günümüze kadar taşınmasına zemin hazırlamıştır. Aradan geçen yıllara rağmen güvenlik bürokrasisi içerisinde görev yapan veya bu yapılarla ilişkili kişilerin nüfuz ticareti, kişisel verilere erişim, tehdit ve şantaj gibi suçlarla anılması, geçmişle yüzleşilmediğini ve gerekli demokratik denetim mekanizmalarının kurulamadığını göstermektedir.

Öte yandan haberlere konu olan dosyada, haklarında yakalama kararı bulunan kişilere ilişkin bilgilerin örgüt üyeleri tarafından öğrenilebildiği iddia edilmektedir. Bu durum yalnızca bireysel suç iddialarını değil, yurttaşların kişisel verilerinin güvenliği, adli süreçlerin gizliliği ve kamu kurumlarındaki bilgi sistemlerinin korunması bakımından da ciddi risklere işaret etmektedir.

Koruculuk sisteminin hukuki statüsü, denetim mekanizmaları, işleyişi ve yol açtığı hak ihlalleri uzun yıllardır insan hakları örgütleri, hukuk kurumları ve demokratik kitle örgütleri tarafından tartışılmaktadır. Buna rağmen sistemin yarattığı sorunları bütünlüklü biçimde ele alan kapsamlı bir Meclis çalışması bugüne kadar gerçekleştirilmemiştir.

Toplumun adalet duygusunun korunması, güvenlik kurumlarına duyulan güvenin yeniden tesis edilmesi, kamu gücünün suç faaliyetlerinde kullanılmasının önlenmesi, koruculuk sisteminin demokratik denetime açılması ve cezasızlık politikalarının sonuçlarının ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması zorunlu hale gelmiştir.

Bu nedenle güvenlik bürokrasisi içerisinde ortaya çıkan suç iddialarının, koruculuk sisteminin yarattığı yapısal sorunların, kamu görevlileri ile suç örgütleri arasındaki ilişki iddialarının, kişisel verilere erişim ve nüfuz ticareti mekanizmalarının ve cezasızlık uygulamalarının tüm boyutlarıyla araştırılarak gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1			
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLÂN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	